

záporem pohledávky žalovaného. Tak jest tomu, opírána-li místní příslušnost pro žalobu o vrácení kupní ceny z důvodu zrušení smlouvy pro správu o to, že žalovanému přísluší proti žalobci z téže smlouvy pohledávka na zbytek kupní ceny.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, R I 128/30.)

Žalující tuzemská firma domáhala se na žalované cizozemské firmě vrácení kupní ceny z důvodu zrušení kupní smlouvy a opřela místní příslušnost tuzemského soudu o nárok žalované firmy proti žalobkyni na zaplacení zbytku kupní ceny. K námitce místní nepřislušnosti s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Není pochyby, že žalobce, je-li sám dlužníkem žalovaného, může, opíraje se o sudiště majetku, žalovati u svého obecného sudiště. Avšak žalobce nemůže o takovouto pohledávku opíratí příslušnost podle majetku pro žalobní nárok, jenž, bude-li uznán důvodným, bude přímým záporem pohledávky žalovaného, o niž příslušnost má býti opřena, jak jest tomu v souzeném případě. Žalobkyně se domáhá na žalované z důvodu správy, by — následkem zrušení kupní smlouvy pro vadnost věci vrátila kupní cenu s přísl., zejména i útraty montáže, pokud žalobkyně je dosud zapravila, a opírá místní příslušnost o to, že žalované přísluší z téže smlouvy proti žalobkyni zbytková pohledávka na část příslušenství tržové ceny (nezaplacený zbytek útrat za montáž). Jest jasno, že tvrzení o jsoucnosti této pohledávky, již žalobkyně neuznává jako samostatný svůj dluh nezávislý na výsledku sporu, bude vyvráceno, setká-li se jinak žaloba ve věci samé s úspěchem. Bude-li totiž uznáno na vrácení kupní ceny s příslušenstvím pro zrušení kupní smlouvy, bude tím zároveň — alespoň nepřímou — též uznáno, že ani ona zbytková pohledávka příslušenství kupní ceny není po právu. Nesejde na tom, že se žalobkyně tohoto výroku výslovně nedomáhá, neboť tím se na nerozlučné vnitřní souvislosti a nesrovnalosti obou nároků nic nemění. Neprávem se rekursní soud odvolává pro opačný svůj názor na rozhodnutí čís. 2475 sb. n. s., neboť jeho skutkový základ se od souzeného případu liší jednak v tom, že nárok, o nějž místní příslušnost byla tam opřena, byl žalovanému proti žalobci pravoplatně přisouzen, jednak v tom, že žalobce se nedomáhal zrušení smlouvy, z níž onen nárok prýštil, nýbrž se domáhal vzájemného plnění odpůrcova, tudíž trval na její jsoucnosti.

Čís. 9722.

Odesílatel ručí dráze za škodu, jež byla způsobena při skládání na nádražní rampě zboží, podávaného odesílatelovými zřízenci k přepravě dráhou.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, Rv I 1216/29.)

Zřízenci žalované firmy vykládali na nádražní rampě sudy k přepravě dráhou. Jeden sud poškodil na rampě stojící zboží, čímž byla dráze způsobena škoda. Žalobu dráhy proti firmě o náhradu škody procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Prvý soud vůbec neposoudil rozepři s hlediska § 1313 a) obč. zák. Žalovaná strana uznala v první stolici, že byla povinna skládati sudy svými orgány. Jest tedy řešiti otázku, zda tu jde o plnění, ke kterému žalovaná strana byla povinna. Odvolací soud má za to, že na tuto otázku jest odpověděti kladně. Odevzdáním nákladních listů výpravně a přijetím jich a zboží byla uzavřena s dráhou nákladní smlouva. Okolnost, že nákladní list teprve dodatečně byl orazítkován, není tomu na závadu, poněvadž se orazítkování děje jen na doklad přijetí, a vrácení nákladních listů a odepření nákladní smlouvy se nestalo. Žalovaná strana provedla proto skládání sudů na rampu u výkonu smluvní povinnosti. Podle § 1313 a) obč. zák. ručí též za své orgány, jichž při tom používá, a jest proto žalobní nárok s tohoto hlediska opodstatněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Sporná věc byla posouzena v napadeném rozsudku po právní stránce správně. Podle nákladního tarifu díl I. odd. B. oddíl A-V a) 13 byl žalovaný povinen, by zásilku, o kterou jde, naložil sám, tedy byl i povinen podle téhož tarifu oddíl D 4 B, by ji složil se svého povozu, kteroužto svou povinnost žalovaný sám uznal. Tato povinnost vyplývá — což jest ostatně mezi stranami rovněž nesporno — z tarifu, který obsahuje předpoklady sjednání dopravní smlouvy (§ 6 želez. dopr. řádu). Kdo vstupuje ve styk s dráhou, by sjednal dopravní smlouvu, podrobuje se tarifním ustanovením. Stanoví-li tarif, že odesílatel jest povinen, by zboží, když je podává ku dopravě, složil, jedná, skládaje zboží svými lidmi na rampu, již v plnění tarifních ustanovení, tedy podle smlouvy. Nelze rozlišovati tak, jak činí dovolatel, přípravná jednání a sjednání dopravní smlouvy podle § 61 dopr. řádu. Opatření nákladního listu razítkem dráhy jest sice důkazem, že dopravní smlouva byla sjednána, není to však podstatou tohoto právního jednání, naopak předpokladem uskutečnění dopravní smlouvy jest, by zboží a nákladní list byly dráhou převzaty, a to bylo odvolacím soudem zjištěno, totiž, že nákladní list byl odevzdán dříve, než bylo zboží složeno. Dopadá tedy ustanovení § 1313 a) obč. zák., ač ovšem žalovaný, když se nehledí k tomuto ustanovení, ručí také podle § 59 provád. ustanovení IX. želez. dopr. řádu.

Čís. 9723.

Novou organizací politické správy (zákonem ze dne 14. července 1927, čís. 125 sb. z. a n.) nebylo nic změněno na právní podstatě nájemního poměru země České k pronajímateli, zůstalo-li oddělení, které